

de skulde vedtages, da jeg ellers ikke vilde befatte mig mere med denne Sag; tværtimod, dette har ligget meget langt fra min Tanke, idet jeg for det Første tidligere under Diskussionen igaar havde udtalt min Beredvillighed til at konferere med det ærede Udvalg om Formuleringen i enkelte Retninger, og for det Andet var Diskussionen igaar temmelig rig paa Ideer i denne Retning, idet ikke mindre end et Par Taler, nemlig det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Schlegel) og en anden æret Taler, yttrede sig i den Retning. Det er altsaa meget langt fra, at det er min Mening, tværtimod, — det er saa langt fra, at der ikke kan tænkes andre Regler om Enkeltheberne — som jeg vil kalde dem — i Lovforslaget, om hvorledes der skal gaas tilværks med Hensyn til Ophævelsen af Paategningen og deslige, end dem, der nu fortiden foreligger til Diskussion, dels fra min og dels fra Udvalgets Side, at jeg endog snarere vil paaftaa, der er en hel Uendelighed af Maader, hvorpaa man kan tænke sig denne Ting ordnet. Men det, som jeg fremhævede igaar, var, at dersom man vilde udstemme §§ 6, 7, 8 og 9, som den ærede Taler sagde — han tog nemlig § 9 med — og udstemme dem ikke blot foreløbigt for at finde paa noget Nyt til 3die Behandling, — hvilket jeg i saa Tilfælde vil lade Udvalget om, — men fordi man i det Hele mener at maatte opgive Forsøget paa at gennemføre et saadant System som dette Paategningsystem, og endvidere fordi man mener at maatte opgive Forsøget paa at komme Husbonden til Hjælp mod den Ulempe, at Eendet forlader Jurisdiktionen, saa antog jeg, at der ikke længere var nogen Interesse ved Lovforslaget, og saa maatte jeg betragte det som et Bevis paa, at man efter denne megen Diskussion frem og tilbage — jeg tror, jeg udtrykte mig saaledes — at man, kjed og træt af disse mange forskellige, mere eller mindre indviklede Uveje, som havde været diskuterede, var kommen til det Resultat, at der dog ikke var noget Egentligt at gjøre ved denne Sag, og at man havde indset, at man ganske vist i sin Tid havde reist hele dette Spørgsmaal om, hvorledes der skulde tilveiebringes større Hasthed i Eendeforholdet, men at man nu var kommen til Indsigt om, at der egentlig ikke var Noget at gjøre. Det var det, jeg sagde, og det tror jeg var temmelig tydeligt for ærede Medlemmer. Jeg tilspøiede, at, hvis det skulde vise sig, at Thinget virkelig skulde været kommet til denne Indsigt, maatte jeg anse det næsten for overflødig at føre Forhandlingerne om denne Lov videre, idet jeg mente og mener, at saa er det, der bliver tilbage i Loven, af ganske underordnet og uvæsentlig Betydning. Jeg har nu imidlertid den Mening, at det saakaldte Paategningsystem er i sine Hovedtræk det Æneste, som kan gjøres i denne Retning. Jeg siger: i sine Hovedtræk, idet jeg aldeles ikke udelukker, at man

kan ændre paa mange Punkter, at man f. Ex., hvis man finder, at Afgangen til at faae Paategningen hævet er for let, kan gjøre Forslag, der gaa ud paa at ordne dette Forhold paa en anden Maade. Dette udelukker jeg aldeles ikke, men det er uregkelig min Mening, at i sine Hovedtræk er dette System den eneste Hjælp, som kan ydes Husbonden imod de Kontraksbrud fra Eendets Side, som man har troet at maatte beskytte ham imod. Jeg vil derfor advare de ærede Medlemmer, som overhoved satte Pris paa at have et Værn i denne Retning, imod at bortkaste disse Bestemmelser. For saa vidt den sidste ærede Taler talte om et Systemskifte i Retning af at anvende et ganske anderledes kraftigt Tryk paa alle Vedkommende, for at de ikke skulde misbruge Friheden, og udtalte Dnsket om, at jeg vilde stille mig i Spidsen for et saadant Systemskifte, saa vil jeg svare det ærede Medlem, at det vil jeg ikke. Jeg har allerede udtalt og gjentaget i denne Sal, at jeg anser det baade for umuligt og urigtigt at gennemføre den Sætning, som det ærede Medlem sigtede til, at man skulde indføre den Regel, at Eendet ved Politiets Indgriben med Magt kunde føres tilbage i Tjenesten, naar det paa ulovlig Maade havde forladt den. Jeg vil raade de ærede Medlemmer, som maatte mene, at de Midler, som ere foreslaaede i § 6 og følgende Paragrafer, ikke ere kraftige nok, til at vente, til den sidste ærede Taler har sat dette igennem. Naar den ærede sidste Taler har faaet sat en saadan Lov igennem, hvorved den Regel bliver indført, at Politiet kan føre det bortløbne Tjenesttyende tilbage til Tjenesten, skal jeg være fuldkommen enig med ham i, at saa behøve vi ikke Andet, og saa kunne vi rolig lade §§ 6, 7 og 8 falde. Men saa lange en saadan Lov ikke er given, er det efter min Mening den eneste Veie, ad hvilken der kan gjøres Noget i denne Retning, naar man da overhovedet vil have noget Saadant gjort, som er antydet i §§ 6, 7 og 8. — Med Hensyn til det, som er fremkommet fra den ærede 2den Landssthingsmand for 5te Kreds (Orenbøll), maa jeg ogsaa gjøre en lille Berigtigelse, idet den ærede Taler mente, at de øvrige Dele af Loven havde ikke nogen videre Interesse, men at Interessen koncentrerede sig om Vedtagelsen eller Ikke-Vedtagelsen af disse §§ 6, 7 og 8. Jeg tror hertil at maatte bemærke, at det næppe er nogen rigtig Opfattelse, idet man ikke saaledes kan skille de to Spørgsmaal ad. Efter min Mening ere i det Mindste de Medlemmer, som have udtalt sig, saaledes stillede, at det, som de egentlig have imod §§ 6, 7 og 8, er det, at efter deres Mening er Afgangen til at faae Paategningen ophævet altsor Løs, og at som Følge deraf hele Paategningsystemet ikke gjør den tilbørlige Nytte. Men hele denne Betragtningssmaaade gjør, at man ikke kan skille disse to Ting ad, idet det for disse Medlemmers Opfattelse maa blive af afgjørende